
MONOGRAFIE PRAWNICZE

UMOWY O GENERALNE
WYKONAWSTWO
ROBÓT BUDOWLANYCH

EWA STRZĘPKA-FRANIA

Wydawnictwo C. H. Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

EWA STRZĘPKA-FRANIA • UMOWY O GENERALNE WYKONAWSTWO
ROBÓT BUDOWLANYCH

W sprzedaży:

Z. Niewiadomski (red.)

PRAWO BUDOWLANE, wyd. 3

Komentarze Becka

A. Kidyba

PRAWO HANDLOWE, wyd. 12

Studia Prawnicze

J. Panowicz-Lipska, Z. Radwański

ZOBOWIĄZANIA – CZEŚĆ SZCZEGÓŁOWA, wyd. 8

Podręczniki Prawnicze

R. Strzelczyk

PRAWO OBROTU NIERUCHOMOŚCIAMI

Podręczniki Prawnicze

A. Kawałko, H. Witczak

ZOBOWIĄZANIA, wyd. 3

Skrypty Becka

A. Doliwa

ZOBOWIĄZANIA, wyd. 2

Akademia Prawa

J. Stępień

PRAWO BUDOWLANE

Teksty Ustaw Becka

PRAWO BUDOWLANE, wyd. 16

Twoje Prawo

Legalis

System Informacji Prawnej

www.sklep.beck.pl

UMOWY O GENERALNE WYKONAWSTWO ROBÓT BUDOWLANYCH

EWA STRZĘPKA-FRANIA

WYDAWNICTWO C. H. BECK
WARSZAWA 2010

Redakcja:
Katarzyna Iwaniuk

© **Wydawnictwo C. H. Beck 2010**

Wydawnictwo C. H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C. H. Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-1749-6

Spis treści

Wstęp	XIII
Wykaz skrótów	XVII
Wprowadzenie	1
Rozdział I. Pojęcie i charakter prawny umowy o generalne wykonawstwo robót budowlanych	7
§ 1. Umowa o generalne wykonawstwo robót budowlanych w systemie umów	7
I. Pojęcie i charakter prawny umowy o generalne wykonawstwo	7
1. Tradycyjny system generalnego wykonawstwa	7
2. Umowa o generalne wykonawstwo na tle unormowań art. 647 ¹ KC	19
II. Metody regulacji umowy o generalne wykonawstwo robót budowlanych	22
1. Metoda regulacji w przepisie art. 647 ¹ KC	22
2. Standardowe wzorce umowne w niemieckim prywatnym prawie budowlanym	24
3. Wzorce umowne w systemie <i>common (case) law</i> ...	29
4. Francuskie wzorce umowne	31
5. Wzorce umów budowlanych FIDIC	31
§ 2. Przedmiot świadczenia wykonawcy (generalnego wykonawcy) w umowie o roboty budowlane	35
I. Przedmiot świadczenia w umowie o roboty budowlane	35
1. Przedmiot zobowiązania (umowy) o roboty budowlane	35
2. Przedmiot świadczenia	38
3. Pojęcie „obiekt”	39
II. Stanowisko orzecznictwa sądowego w kwestii podzielności (względnie niepodzielności) świadczenia wykonawcy (generalnego wykonawcy) ...	47
1. Niepodzielność świadczenia	47

2. Podzielność świadczenia	50
III. Niepodzielność przedmiotu świadczenia wykonawcy (generalnego wykonawcy) w umowie o roboty budowlane	52
1. Świadczenie podzielne	52
2. Konsekwencje przyjęcia w orzecznictwie koncepcji podzielności świadczenia wykonawcy budowlanego	55
3. Umowa o wykonawstwo częściowe	60
Rozdział II. Treść umowy. Prawa i obowiązki stron	63
§ 1. Rodzaje umów o generalne wykonawstwo robót budowlanych	63
I. Zasada generalnego wykonawstwa	63
II. Rodzaje umów	70
III. Obowiązek współdziałania stron	71
§ 2. Umowa o generalne wykonawstwo jako umowa o roboty budowlane (podtyp umowy o roboty budowlane)	75
I. Umowa o generalne wykonawstwo jako umowa o roboty budowlane – uwagi wstępne	75
§ 3. Podstawowe obowiązki inwestora	77
I. Przekazanie i udostępnienie terenu budowy przez inwestora wykonawcy budowlanemu (generalnemu wykonawcy)	77
1. Obowiązek inwestora dotyczący przekazania wykonawcy terenu budowy w umowie o roboty budowlane w ujęciu przepisów art. 647–647 ¹ w zw. z art. 652 KC	77
2. Przekazanie terenu budowy („frontu robót”) w stosunkach pomiędzy generalnym wykonawcą i podwykonawcami	84
3. Zwłoka i opóźnienie w przekazaniu terenu budowy wykonawcy (generalnemu wykonawcy) przez inwestora	86
4. Dokumentacja prawna terenu i informacje o urządzeniach podziemnych znajdujących się na terenie budowy	89
5. Korzystanie z cudzej nieruchomości sąsiedzkiej przez inwestora	92
6. Unormowanie przekazania terenu budowy w prawie budowlanym	94

6.1. Obowiązek protokolarnego przejęcia od inwestora terenu budowy przez kierownika budowy	94
6.2. Czynności przygotowawcze na terenie budowy	99
II. Dostarczenie projektu	101
1. Pojęcie projektu z art. 647 KC a projekt budowlany	101
2. Projekt budowlany a dokumentacja projektowa	104
3. Obowiązek inwestora do dostarczenia dokumentacji wymaganej przez właściwe przepisy ...	106
III. Odbiór obiektu	109
1. Pojęcie i znaczenie odbioru obiektu	109
2. Rodzaje odbiorów	116
2.1. Odbiór częściowy	116
2.2. Odbiór końcowy	122
2.3. Odbiór ostateczny (tzw. odbiór pogwarancyjny)	126
3. Charakter prawny odbioru	126
4. Obowiązek inwestora do odbioru obiektu	130
IV. Zapłata umówionego wynagrodzenia generalnemu wykonawcy	138
1. Wynagrodzenie generalnego wykonawcy w umowie o roboty budowlane	138
2. Sposoby ustalenia wynagrodzenia w umowie o roboty budowlane	140
2.1. Ustalenie wynagrodzenia generalnego wykonawcy w formie kosztorysu	140
2.2. Ustalenie wynagrodzenia generalnego wykonawcy w formie ryczałtu	142
2.2.1. Wynagrodzenie ryczałtowe	142
2.2.2. Zmiana wynagrodzenia ryczałtowego w umowie o roboty budowlane. Dopuszczalność <i>analogia legis</i> z przepisu art. 632 § 2 KC	145
2.2.3. Podwyższenie wynagrodzenia ryczałtowego w umowie o roboty budowlane. Wielka klauzula <i>rebus sic stantibus</i> z art. 357 ¹ KC	153
3. Wynagrodzenie częściowe	155

4. Termin zapłaty wynagrodzenia	160
5. Przedawnienie roszczeń o zapłatę wynagrodzenia ...	162
§ 4. Dodatkowe obowiązki inwestora	164
§ 5. Podstawowe obowiązki generalnego wykonawcy	167
I. Sprawdzenie dokumentacji dostarczonej przez inwestora. Obowiązek powiadomienia inwestora o przeszkodach w prawidłowym wykonywaniu robót ...	167
II. Zabezpieczenie terenu budowy	171
III. Obowiązek dotyczący oddania przewidzianego w umowie obiektu wykonanego zgodnie z projektem i zasadami wiedzy technicznej	172
1. Wykonanie obiektu zgodnie z projektem	172
1.1. Obiekt jako przedmiot świadczenia generalnego wykonawcy	172
1.2. Wykonanie obiektu zgodnie z projektem	173
2. Wykonanie obiektu zgodnie z zasadami wiedzy technicznej	175
3. Zobowiązanie do oddania obiektu	176
IV. Obowiązek oznaczenia zakresu robót, które będzie wykonywał osobiście lub za pomocą podwykonawców	178
§ 6. Dodatkowe obowiązki generalnego wykonawcy	178
I. Wariant 1 – obowiązki i świadczenia generalnego wykonawcy	179
II. Wariant 2 – obowiązki i świadczenia generalnego wykonawcy	184
§ 7. Przedawnienie roszczeń	188
§ 8. Umowa o generalne wykonawstwo jako umowa o dzieło	188
I. Kwalifikacja prawna umowy o generalne wykonawstwo jako umowy o dzieło	188
II. Przedawnienie	191
III. Zastosowanie przepisu art. 652 KC	191
IV. Wynagrodzenie generalnego wykonawcy	191
1. Wynagrodzenie ryczałtowe	191
2. Zmiana wynagrodzenia ryczałtowego. Mała klauzula <i>rebus sic stantibus</i> z przepisu art. 632 § 2 KC	195
§ 9. Umowa o generalne wykonawstwo jako umowa mieszana (<i>contractus mixtus</i>)	200
I. Przedmiot i treść umowy	200

II. Funkcje koordynacyjne generalnego wykonawcy	203
III. Rodzaje kombinowanych umów o generalne wykonawstwo	206
Rozdział III. Umowa o podwykonawstwo robót budowlanych ...	207
§ 1. Pojęcie i charakter prawny umowy o podwykonawstwo	207
I. Charakterystyka umów o podwykonawstwo	207
II. Umowa o podwykonawstwo jako podtyp umowy o roboty budowlane	209
III. Stanowisko orzecznictwa sądowego	214
§ 2. Treść umowy o podwykonawstwo	219
I. Prawa i obowiązki stron	219
II. Zasady wykonania umowy o podwykonawstwo	220
III. Przekazanie przez generalnego wykonawcę części dokumentacji projektowej podwykonawcy	221
IV. Przekazanie podwykonawcy przez generalnego wykonawcę terenu budowy	221
V. Wynagrodzenie podwykonawcy	221
VI. Rozliczenie wykonanych robót	223
VII. Odbiór obiektu od podwykonawcy	224
VIII. Rozruch obiektu	226
IX. Umowa o kierownictwo montażu jako umowa o podwykonawstwo	226
X. Kary umowne	227
XI. Rękojmia i gwarancja	228
XII. Odpowiedzialność generalnego wykonawcy za podwykonawców (art. 474 KC)	229
§ 3. Zawarcie umowy o podwykonawstwo	230
I. Zgoda inwestora na zawarcie umowy o podwykonawstwo	230
II. Obowiązek wykonawcy (generalnego wykonawcy) przedstawienia inwestorowi umowy lub jej projektu wraz z częścią dokumentacji projektowej	239
§ 4. Solidarna odpowiedzialność inwestora i wykonawcy (generalnego wykonawcy) za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy	244
§ 5. Zabezpieczenia wynagrodzenia podwykonawcy w umowie o generalne wykonawstwo robót budowlanych	251
I. Sposoby wyłączenia lub uniknięcia odpowiedzialności solidarnej inwestora i generalnego wykonawcy	251

1. Zwolnienie inwestora z długu solidarnego przez podwykonawcę (art. 508 KC)	251
2. Zrzeczenie się solidarności przez podwykonawcę względem inwestora (art. 373 KC)	254
3. Zawarcie umowy o generalne wykonawstwo przez konsorcjum wykonawców budowlanych	255
II. Klauzule umowne zabezpieczające inwestora przed „podwójną” zapłatą wynagrodzenia podwykonawcy ...	258
1. Zapłata wynagrodzenia bezpośrednio podwykonawcy przez inwestora	258
2. Umowa przelewu wierzytelności w celu zabezpieczenia należności podwykonawcy (dalszego podwykonawcy) z tytułu umowy o podwykonawstwo	260
3. Umowa przejęcia długu przez inwestora (art. 519 KC)	262
4. Stosowane rozwiązania umowne zabezpieczenia wynagrodzenia podwykonawcy	264
III. Koncepcja tzw. hipoteki legalnej lub hipoteki budowlanej. Hipoteczne zabezpieczenie należności w procesie budowlanym	273
Rozdział IV. Odpowiedzialność generalnego wykonawcy za szkody na terenie budowy	277
§ 1. Odpowiedzialność generalnego wykonawcy za szkody na terenie budowy (art. 652 KC)	277
I. Zarys problemu	277
II. Stanowisko doktryny i orzecznictwa	277
III. Odpowiedzialność generalnego wykonawcy <i>ex delicto</i> za szkody na terenie budowy	287
IV. Odpowiedzialność generalnego wykonawcy <i>ex contractu</i> za szkody powstałe na terenie budowy ...	296
1. Odpowiedzialność na podstawie art. 471 KC	296
2. Zbieg roszczeń (art. 443 KC)	297
§ 2. Rozkład ryzyka odpowiedzialności za szkody na terenie budowy	299
I. Odpowiedzialność <i>ex contractu</i> za szkody powstałe w mieniu kontrahentów	299
II. Odpowiedzialność odszkodowawcza <i>ex delicto</i> w stosunku do osób trzecich	300

§ 3. Rozkład niebezpieczeństwa przypadkowego zniszczenia lub uszkodzenia wykonanego obiektu budowlanego	308
I. Ryzyko wykonawcy zniszczenia lub uszkodzenia obiektu na podstawie przepisu art. 655 KC	308
II. Ryzyko inwestora zniszczenia lub uszkodzenia obiektu według przepisu art. 655 KC	310
§ 4. Przyczynienie się inwestora do powstania szkody na terenie budowy	315
I. Konstrukcja przyczynienia się inwestora (art. 362 KC)	315
II. Przyczynienie się inwestora do powstania lub zwiększenia szkody w reżimie odpowiedzialności na zasadzie winy	318
III. Przyczynienie się poszkodowanego do powstania lub zwiększenia szkody przy odpowiedzialności na zasadzie ryzyka	325
§ 5. Współodpowiedzialność za szkody na terenie budowy	328
I. Uwagi wstępne o współodpowiedzialności	328
II. Odpowiedzialność solidarna za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym (art. 441 § 1 KC)	330
III. Odpowiedzialność <i>in solidum</i>	333
§ 6. Odpowiedzialność wykonawcy budowlanego i projektanta za solidność obiektu budowlanego („ <i>odgovornost izvođača i projektanta za solidnost gradevine</i> ”) w ustawodawstwie jugosłowiańskim oraz w Bośni i w Hercegowinie	337
I. Uwagi wstępne	337
II. Umowa o roboty budowlane systemu „pod klucz” (<i>ugovor o gradenju sa posebnom odredbom „ključ u ruke</i> ”)	338
III. Odpowiedzialność wykonawcy i projektanta za solidność obiektu budowlanego („ <i>odgovornost izvođača i projektanta za solidnost gradevine</i> ”)	342
Indeks rzeczowy	347

Wstęp

Umowa o generalne wykonawstwo robót budowlanych ma największe znaczenie i zastosowanie w procesie budowlanym. Dotyczy to zwłaszcza dużych i skomplikowanych pod względem technicznym przedsięwzięć inwestycyjnych oraz nowatorskich rozwiązań architektonicznych bądź kompletnych pod względem użytkowym i technologicznym obiektów budowlanych. W takich przypadkach zachodzi potrzeba zorganizowania współpracy wielu przedsiębiorstw budowlanych i koordynowania ich pracy w czasie całego procesu budowlanego. Zadania tego może podjąć się sam inwestor, jednak jeżeli nie posiada własnego fachowego aparatu – musi funkcje ogólnego kierownictwa i koordynacji powierzyć odpowiedniej jednostce, którą z reguły będzie jedno z przedsiębiorstw podejmujących się wykonania robót. Przedsiębiorstwo, które podjęło się wykonania funkcji organizacyjnej, kierowniczej i koordynacyjnej, nazywane jest generalnym wykonawcą. Skoro na mocy umowy został powołany generalny wykonawca, innych podwykonawców przejmujących określone fragmenty robót angażuje nie inwestor, lecz generalny wykonawca. On odpowiada bowiem przed inwestorem za całość robót, przy czym w umowie o generalne wykonawstwo, zawartej między inwestorem a generalnym wykonawcą, strony ustalają zakres robót, które wykonawca będzie wykonywał osobiście lub za pomocą podwykonawców. Przedmiotem świadczenia generalnego wykonawcy jest nie tylko wykonanie obiektu budowlanego, ale przede wszystkim podjęcie się przez niego funkcji zorganizowania procesu budowlanego, kierownictwa i koordynacji robót prowadzonych przez pozostałych wykonawców, dostawców itp. W Kodeksie cywilnym zasada generalnego wykonawstwa znalazła wyraz w przepisie art. 649 KC, według którego w razie wątpliwości poczytuje się, iż wykonawca podjął się wszystkich robót objętych projektem stanowiącym część składową umowy.

Umowa o generalne wykonawstwo robót budowlanych nie została uregulowana w Kodeksie cywilnym. Jeżeli chodzi o określenie treści stosunku zobowiązaniowego wynikającego z umowy o generalne wykonawstwo robót, to stwierdzić trzeba, że nie jest ona jednolita i operowanie jakimś wzorcem, któremu powinien odpowiadać konkretny stosunek zobowiązaniowy, by mógł być zakwalifikowany jako wynikający z umowy o generalne wykonawstwo, jest niemożliwe. Wynika z tego, że umowa o generalne wykonawstwo nie stanowi obecnie odrębnego, wykształconego w praktyce obrotu, typu umowy nazwanej. W tym miejscu należy przypomnieć, że wyodrębnienie

poszczególnych typów umów następuje najpierw w praktyce obrotu i że dopiero po pełnym ukształtowaniu się w obrocie pewnego typowego stosunku umownego wskazane jest tworzenie nowego typu umów nazwanych w ustawodawstwie. Wpływa na to z jednej strony występowanie w praktyce potrzeby istnienia szczególnych przepisów w dziedzinie takiego typowego stosunku prawnego, a z drugiej – możliwość ustalenia istotnych cech swoistych danego stosunku, mających charakter warunków niezbędnych (*essentialia negotii*). Następowало to wtedy, gdy wykształcony w obrocie typ stosunków umownych nie mieścił się w ramach żadnego z dotychczas wydzielonych w prawie typów umów nazwanych. W rozpatrywanym przypadku umów o generalne wykonawstwo nie istnieją takie przesłanki, gdyż treść i zakres obowiązków generalnego wykonawcy są różne, co uniemożliwia ustalenie istotnych cech swoistych, wspólnych dla tych umów, które jednocześnie pozwoliłyby na wyodrębnienie ich jako umów nazwanych. Stąd należy przyjąć, że umowa o generalne wykonawstwo może mieć najczęściej charakter prawny umowy o roboty budowlane (jako podtyp umowy o roboty budowlane), może być umową o dzieło bądź stanowić umowę mieszaną (nienazwaną), obejmującą wiele różnorodnych elementów w swojej treści, wchodzących w zakres innych umów, której podstawowym segmentem jest umowa o roboty budowlane lub umowa o dzieło.

Z umową o generalne wykonawstwo sprzężone są z reguły umowy zawierane przez generalnego wykonawcę z podwykonawcami, którym powierza się wykonanie poszczególnych fragmentów robót budowlanych. Podwykonawcy podlegają kierownictwu organizacyjnemu generalnego wykonawcy. Między inwestorem a podwykonawcami nie występuje żaden stosunek umowny. Z punktu widzenia kwalifikacji cywilnoprawnej są oni pomocnikami, za których działania lub zaniechania odpowiada generalny wykonawca wobec inwestora na podstawie art. 474 KC. Wobec zamawiającego zobowiązany jest tylko generalny wykonawca, który czuwa nad organizacją i przebiegiem całości robót objętych umowami o podwykonawstwo. Stąd rozwiązanie umowy o generalne wykonawstwo łączącej inwestora z generalnym wykonawcą nie zwalnia generalnego wykonawcy od obowiązków wynikających z umowy o podwykonawstwo, a w szczególności od obowiązku zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy za wykonane roboty w ramach tej umowy. Umowy o podwykonawstwo traktowane są w zależności od przedmiotu świadczenia wykonawcy jako umowy o roboty budowlane bądź jako umowy o dzieło.

Doniosłość prawno-gospodarcza instytucji generalnego wykonawstwa robót budowlanych oraz brak bliższych opracowań w literaturze przedmiotu skłoniły Autorkę do podjęcia tej problematyki. Podkreślić trzeba, że dotychczas brak monograficznego opracowania cywilnoprawnej problematyki generalnego wykonawstwa inwestycji. Niniejsza rozprawa wypełnia istniejącą lukę w tym zakresie.

Tematyka pracy koncentruje się wokół podstawowych problemów odnoszących się do pojęcia i charakteru prawnego umowy o generalne wykonawstwo robót budowlanych, przedmiotu świadczenia generalnego wykonawcy, metod regulacji umów o generalne wykonawstwo, treści umowy oraz praw i obowiązków stron; obszernie przedstawiono kompleks zagadnień prawnych oraz dostępne orzecznictwo sądowe dotyczące umów o podwykonawstwo robót budowlanych. Omówiono pojęcie i charakter prawny umowy o podwykonawstwo oraz szczegółowe zagadnienia składające się na treść tej umowy, jak: zawarcie umowy z generalnym wykonawcą, solidarna odpowiedzialność inwestora i generalnego wykonawcy za zapłatę wynagrodzenia, zabezpieczenie wynagrodzenia podwykonawcy w umowie o generalne wykonawstwo robót budowlanych. Obszerne uwagi poświęcone są problematyce odpowiedzialności generalnego wykonawcy za szkody na terenie budowy (art. 652 KC). Przedstawiono odpowiedzialność generalnego wykonawcy *ex delicto* i *ex contractu* za szkody na terenie budowy, kwestie związane z rozkładem ryzyka odpowiedzialności na terenie budowy, przyczynienie się inwestora do powstania szkody na terenie budowy oraz współodpowiedzialność uczestników procesu budowlanego.

W opracowaniu pominięto świadomie zagadnienia związane z odpowiedzialnością za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy przez generalnego wykonawcę, w tym odpowiedzialność z tytułu rękojmi i gwarancji, gdyż kwestie te były szczegółowo omówione w literaturze – zwłaszcza przed 1990 r. – i stanowiły przedmiot wielu orzeczeń sądowych (i arbitrażowych). Stąd skoncentrowano się na odpowiedzialności generalnego wykonawcy za szkody na terenie budowy (art. 652 KC), bo zagadnienia te nie były dotychczas opracowane.

W pracy posłużono się zasadniczo metodą dogmatyczną, sprowadzająca się do analizy przepisów Kodeksu cywilnego oraz ustaw szczególnych. Polegała ona przede wszystkim na językowo-logicznej analizie aktów normatywnych w kontekście obowiązującego systemu prawa oraz ustaleniu sensu zwrotów występujących w tych wypowiedziach normatywnych. Wskazano następnie konsekwencje wynikające z obowiązującej regulacji prawnej. Interpretacji przepisów prawa dokonywano przy wykorzystaniu powszechnie stosowanych w prawoznawstwie reguł interpretacji tekstów prawnych, przy czym pierwszeństwo przyznano językowym regułom interpretacyjnym. Jest to zgodne ze sformułowaną w doktrynie i orzecznictwie regułą, która uznaje następującą kolejność różnych sposobów wykładni: językowej, systemowej, funkcjonalnej (celowościowej). Odstąpienie od tych reguł i przyznanie w przyjętym porządku preferencji wykładni celowościowej, obejmującej reguły nakazujące uwzględniać przy ustalaniu znaczenia norm ich kontekst społeczny, ekonomiczny, aksjologiczny, uzasadniać mogą jedynie ważne racje, w szczególności radykalne zmiany prawa i wynikająca z nich konieczność jego dostosowania do nowych warunków społeczno-politycznych.

Problematyka stanowiąca przedmiot niniejszego opracowania wymagała pogłębionej analizy kompleksu zagadnień prawo-gospodarczych oraz znajomości zasad i praktyki gospodarczej. Założeniem metody badawczej, która znalazła zastosowanie w niniejszej pracy, było rozważenie problemów prawnych przede wszystkim na gruncie obowiązujących w tym zakresie przepisów oraz na płaszczyźnie istniejącej praktyki budowlanej w postaci różnego rodzaju umów o generalne wykonawstwo robót budowlanych oraz umów o podwykonawstwo. W związku z tym w pracy wykorzystano obok obowiązujących przepisów ustawodawstwa gospodarczego i Kodeksu cywilnego, dostępnego orzecznictwa i literatury, liczne umowy dotyczące wykonawstwa budowlanego. Nadmienić trzeba, że w praktyce budowlanej używa się niekiedy różnych nazw na oznaczenie umów o generalne wykonawstwo robót budowlanych. Nie zawsze nazwy umów odpowiadają badanej instytucji generalnego wykonawstwa bądź używa się często nazwy umowy o roboty budowlane, przy czym chodzi tutaj, co wynika z treści tych umów, o umowy o generalne wykonawstwo robót budowlanych, z którymi sprzężone się umowy o podwykonawstwo. W opracowaniu, podobnie jak w przepisie art. 647¹ § 1 i 2 KC, używa się zamiennie pojęć: „generalny wykonawca” i „wykonawca”.

Przegląd istniejących umów o generalne wykonawstwo oraz umów o podwykonawstwo, poznanie praktyki orzeczniczej oraz analiza obowiązujących przepisów prawnych doprowadziły do wniosku, że umowy o generalne wykonawstwo robót budowlanych występują przede wszystkim jako rodzaj umowy o roboty budowlane (podtyp). W konsekwencji skoncentrowano uwagę głównie na wykorzystaniu i funkcjonowaniu tego typu umów o generalne wykonawstwo, z którymi są sprzężone umowy o podwykonawstwo, będące także podtypem umowy o roboty budowlane.

Sierpień 2010 r.

Ewa Strzępka-Frania

Wykaz skrótów

1. Źródła prawa

BGB	<i>Bürgerliches Gesetzbuch</i> (ogólnoniemiecki Kodeks cywilny z 1896 r.)
DziennikBudR	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 26.6.2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz.U. Nr 108, poz. 953 ze zm.)
PrBud	ustawa z 7.7.1994 r. – Prawo budowlane (tekst jedn. Dz.U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.)
ProjektBudR	rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 3.7.2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz.U. Nr 120, poz. 1133 ze zm.)
PrZamPubl	ustawa z 29.1.2004 r. – Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.)
KC	ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.)
KPC	ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 ze zm.)
KRO	ustawa z 25.2.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. Nr 9, poz. 59 ze zm.)
KSH	ustawa z 15.9.2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. Nr 94, poz. 1037 ze zm.)
KZ	rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 27.10.1933 r. – Kodeks zobowiązań (Dz.U. Nr 82, poz. 598 ze zm.)
ZO	<i>Zakon o Obligacionim Odnosima</i> z 1978 r. (jugosłowiański Kodeks zobowiązań)
ZO BiH	<i>Zakon o Obligacionim Odnosima Bosne i Hercegowine</i> z 2004 r. (Kodeks zobowiązań Bośni i Hercegowiny)

2. Organy, instytucje i organizacje

ETS	Europejski Trybunał Sprawiedliwości
FIDIC	<i>Federation Internationale des Ingenieurs Conseils</i> (Międzynarodowa Organizacja Inżynierów Konsultantów)
GKA	Główna Komisja Arbitrażowa

Wykaz skrótów

NSA	Naczelnny Sąd Administracyjny
SA	Sąd Apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
SN (PS)	Sąd Najwyższy w pełnym składzie
SN (PSIC)	Sąd Najwyższy w pełnym składzie Izby Cywilnej
SN (PSiP)	Sąd Najwyższy w pełnym składzie Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
SO	Sąd Okręgowy
SW	Sąd Wojewódzki (obecnie Sąd Okręgowy)
TK	Trybunał Konstytucyjny
WSA	Wojewódzki Sąd Administracyjny

3. Czasopisma i publikatory

Biul. SN	Biuletyn Sądu Najwyższego
Biul. MS	Biuletyn Ministra Sprawiedliwości
DPP	Demokratyczny Przegląd Prawniczy
Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.Urz.	Dziennik Urzędowy
GP	Gazeta Prawna
GSiP	Gazeta Sądowa i Penitencjarna
GSP	Gdańskie Studia Prawnicze
KPP	Kwartalnik Prawa Prywatnego
KSP	Krakowskie Studia Prawnicze
MoP	Monitor Prawniczy
M.P.	Monitor Polski
NP	Nowe Prawo
OG	Orzecznictwo Gospodarcze
ONSA	Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
OSA	Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSAB	Orzecznictwo Sądów Apelacji Białostockiej
OSAKa	Orzecznictwo Sądów Apelacji Katowickiej
OSG	Orzecznictwo Sądów Gospodarczych
OSN	Orzecznictwo Sądu Najwyższego
OSNP	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNKW	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izby Karnej i Izby Wojskowej
OSNPG	Orzecznictwo Sądu Najwyższego Prokuratury Generalnej

Wykaz skrótów

OSP	Orzecznictwo Sądów Polskich
OTK	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
OTK-A	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego Seria A
Pal.	Palestra
PG	Prawo Gospodarcze
PiP	Państwo i Prawo
PiZS	Praca i Zabezpieczenia Społeczne
PiŻ	Prawo i Życie
PL	Przegląd Legislacyjny
PN	Przegląd Notarialny
PNUS	Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego
POPR	Przegląd Orzecznictwa i Piśmiennictwa z Zakresu Prawa Spółdzielczego
PP	Przegląd Podatkowy
PPH	Przegląd Prawa Handlowego
PPHZ	Problemy Prawne Handlu Zagranicznego
PPiA	Przegląd Prawa i Administracji
PPPM	Problemy Prawa Prywatnego Międzynarodowego
Probl. Praw.	Problemy Praworządności
Prok. i Pr.	Prokuratura i Prawo
Prok. i Pr. - wkł.	Prokuratura i Prawo - wkładka
Pr. Bank.	Prawo Bankowe
Pr. Sp.	Prawo Spółek
PS	Przegląd Sądowy
PUG	Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
PZS	Przegląd Zagadnień Socjalnych
Rej.	Rejent
RPE	Ruch Prawniczy i Ekonomiczny
RPEiS	Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjalny
R. Pr.	Radca Prawny
Rzeczp.	Rzeczpospolita
SC	Studia Cywilistyczne
SI	Studia Iuridica
SIS	Studia Iuridica Silesiana
SKN	Spółdzielczy Kwartalnik Naukowy
SP	Studia Prawnicze
SPE	Studia Prawno-Ekonomiczne
ST	Samorząd Terytorialny
TPP	Transformacje Prawa Prywatnego